

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет прикладної математики та інформатики
Кафедра дискретного аналізу та інтелектуальних систем

Затверджено

На засіданні
кафедри дискретного аналізу та
інтелектуальних систем
факультету прикладної математики та
інформатики
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 1/23 від 30 серпня 2023 р.)

Завідувач кафедри Микола ПРИТУЛА

Силабус з навчальної дисципліни
«МАШИННЕ НАВЧАННЯ»,
що викладається в межах ОПП Інформатика другого (магістерського) рівня
вищої освіти для здобувачів зі спеціальності
122 – Комп'ютерні науки

Львів 2023 р.

Назва дисципліни	Машинне навчання
Адреса викладання дисципліни	Головний корпус ЛНУ ім. І. Франка м. Львів, вул. Університетська 1
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет прикладної математики та інформатики Кафедра дискретного аналізу та інтелектуальних систем
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	12 – інформаційні технології 122 – комп'ютерні науки
Викладачі дисципліни	Олійник Роман Миколайович, кандидат фіз. - мат. наук. (лекційні та лабораторні заняття).
Контактна інформація викладачів	https://ami.lnu.edu.ua/employee/oliyruk Головний корпус ЛНУ ім. І. Франка, каб. 360. м. Львів, вул. Університетська, 1
Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються	Консультації в день проведення лекцій/лабораторних занять (за попередньою домовленістю).
Сторінка курсу	https://ami.lnu.edu.ua/course/application
Інформація про дисципліну	Дисципліна "Машинне навчання" є дисципліною на вибір з спеціальності 122 – комп'ютерні науки для освітньої програми "Інформатика", яка викладається в 3-му семестрі в обсязі 3-ох кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація дисципліни	Під час вивчення дисципліни "Машинного навчання" студенти ознайомлюються з методами регресійного аналізу, генетичними алгоритмами, методом групового врахування алгоритмів та експертними системами.
Мета та цілі дисципліни	Мета дисципліни "Машинного навчання" є ознайомлення з методами побудови нейронних мереж, генетичних алгоритмів, методом групового врахування алгоритмів та експертних систем; ознайомлення з інструментальним програмним забезпеченням для реалізації нейромережевих та генетичних алгоритмів; ознайомлення з прогресивними технологіями та експертними системами. Цілями курсу є використання елементів машинного навчання для проектування комп'ютерних систем.
Література для вивчення дисципліни	Основна: 1. Басюк Т.М. Машинне навчання/ Т.М. Басюк, В.В. Литвин, Л.М. Захарія, Н.Е. Кунанець.: Навчальний посібник Львів: Видавництво «Новий Світ - 2000», 2019. - 335 с. 2. Mastering Python Networking. ISBN-13: 978-1803234618, Packt Publishing; 4th ed. – 2023 – 594p. 3. Deisenroth M.P. Mathematics for Machine Learning/ Cambridge University Press – 2021 – 406p.

	<p>Додаткова:</p> <p>4. Kelleher J.D.. Fundamentals of Machine Learning for Predictive Data Analytics: Algorithms, Worked Examples, and Case Studies / Kelleher J.D., Namee B.M, D'Arcy A. – The MIT Press, 2015. – 624 p.</p> <p>5. Eremenko K. Data Science A-Z: Real-Life Data Science Exercises Included. URL: https://www.udemy.com/course/datascience.</p> <p>6. Credit Card customers, Predict Churning customers. URL: https://www.kaggle.com/sakshigoyal7/credit-card-customers. URL: https://docs.microsoft.com/ru-ru/azure/machine-learning/teamdata-science-process/prepare-data.</p> <p>7. Bayesian Reasoning and Machine Learning David Barber ©2007,2008,2009,2010.URL:http://web4.cs.ucl.ac.uk/staff/D.Barber/textbook/090310.pdf?roistat_visit=10865700</p>
Обсяг курсу	Загальний обсяг: 90 годин. Аудиторних занять: 32 год., з них 16 год. лекцій та 16 години лабораторних робіт. Самостійної роботи: 58 год.
Очікувані результати навчання	<p>Студенти повинні знати :</p> <ul style="list-style-type: none"> – Основні архітектури нейронних мереж; – Технологію побудови експертних систем; – Принципи побудови нових автоматизованих систем на базі нейронних мереж та генетичних алгоритмів. <p>Вміти:–</p> <p>На практиці використовувати загальні методи побудови нейронних мереж;</p> <ul style="list-style-type: none"> – Експлуатувати системи керування та обробки даних; – Реалізовувати багатомодульні програми. <p>Курс забезпечує набуття таких компетентностей: ІК, ЗК 1-7, СК 1-7, СК 9, СК 11, ПРН 1-2, ПРИ 6-8, ПРН 12, ПРН-18, ПРН 20-21.</p>
Ключові слова	Машинне навчання, нейромережі, експертні системи.
Формат курсу	Очний. Проведення лекцій, лабораторних занять і консультацій. Ознайомлення з Internet курсами з машинного навчання
Теми	Подано нижче у таблиці «Схема курсу»
Підсумковий контроль, форма	3-й семестр – залік
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з “Дискретної математики”; “Математичного аналізу”; “Алгебри та геометрії”; “Теорії ймовірностей та математичної статистики”; “Диференціальних рівнянь”; “Дослідження операцій”; “Програмування” достатніх для сприйняття категоріального апарату методів моделювання економічних процесів.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентації, лекції Індивідуальні завдання Групові проекти, менторство
Необхідне обладнання	Використання у навчанні додатків для мобільних телефонів, зокрема ресурсів Google, інструментів Microsoft Teams. Друковані та електронні підручники та посібники; Інтернет-технології, вебсервіси.
Критерії оцінювання (окремо для кож-	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Поточний (поточне усне опитування, модульний контроль, тестування) та підсумковий контроль – залік.

ного виду навчальної діяльності)	<p>Бали нараховуються за наступним співвідношенням: поточне тестування та самостійна робота – 40 балів семестрові оцінки – 10 балів тестовий контроль: 50 балів Підсумкова максимальна кількість балів – 100.</p> <p>Письмові роботи: Очікується, що студенти виконають чотири письмових робіт (модулів).</p> <p>Академічна доброчесність: Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.</p> <p>Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції та практичні заняття курсу. Студенти повинні інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися термінів визначених для виконання всіх видів письмових робіт та індивідуальних завдань, передбачених курсом.</p> <p>Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані при поточному тестуванні, самостійній роботі та бали підсумкового тестування. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
Питання до заліку	<ol style="list-style-type: none"> 1. Що таке машинне навчання? 2. Види машинного навчання. 3. Історія виникнення машинного навчання. 4. Метричні та логічні алгоритми класифікації. 5. Метод опорних векторів. 6. Регресійний аналіз. 7. Типи регресій. 8. Вибі регресії. 9. Прогнозування часових рядів. 10. Бассівська теорія класифікації. 11. Методи відбору ознак. 12. Узагальнюючий принцип.
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

Схема курсу

Тиж	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)	Література. Ресурси в інтернеті	Завдання, год.	Термін виконання
-----	--------------------------	----------------------------	---------------------------------	----------------	------------------

1	Тема 1. Історія виникнення машинного навчання	лекція, самостійна робота, лаб.	[1-5]	2 8 2	1 тиждень
2	Тема 2. Метричні та логічні алгоритми класифікації.	лекція, самостійна робота, лаб.	[1-5]	2 8 2	1 тиждень
3	Тема 3. Метод опорних векторів.	лекція, самостійна робота, лаб.	[1-5]	2 8 2	1 тиждень
4	Тема 4. Регресійний аналіз.	лекція, самостійна робота, лаб.	[1-5]	2 8 2	1 тиждень
5	Тема 5. Прогнозування часових рядів.	лекція, самостійна робота, лаб.	[1-5]	2 8 2	1 тиждень
6	Тема 6. Баєсівська теорія класифікації.	лекція, самостійна робота, лаб.	[1-5]	2 8 2	1 тиждень
7	Тема 7. Методи відбору ознак.	лекція, самостійна робота, лаб.	[1-5]	2 8 2	1 тиждень
8	Тема 8. Узагальнюючий принцип.	лекція, самостійна робота,	[1-5]	2 2	1 тиждень
	Модульний контроль	Лаб.		2	